

ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ.

Η παρατηρούμενη έξαρση της ενδοσχολικής βίας και παραβατικότητας των μαθητών/τριών αντανακλά τις συγκρούσεις και τη βία στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο μεγαλώνουν. Από αυτή την άποψη, η τιμωρητική πρακτική από μόνη της και η αυστηροποίηση των ποινών δεν φέρνουν τα επιθυμητά αποτελέσματα για την αντιμετώπιση των συγκρουσιακών καταστάσεων που αντιμετωπίζουμε μέσα στο σχολικό περιβάλλον. Θεωρούμε, λοιπόν, σκόπιμο να προτείνουμε στη σχολική κοινότητα την εφαρμογή της πρακτικής της Σχολικής Διαμεσολάβησης, που θα μπορούσε να συνεισφέρει σε μία διαφορετική ποιότητα σχέσεων και στην αντιμετώπιση των συγκρούσεων και των διαφορών που προκύπτουν εντός της κοινότητας.

Η Σχολική Διαμεσολάβηση Συνομηλίκων είναι μια πρακτική ειρηνικής επίλυσης των σχολικών συγκρούσεων, η οποία εφαρμόζεται με βάση τον διάλογο, την ενσυναίσθηση και την ενεργητική ακρόαση, εντός του σχολικού πλαισίου. Πιο συγκεκριμένα, μία ομάδα μαθητών/τριών εκπαιδεύεται και αναλαμβάνει διαμεσολαβητικό ρόλο ανάμεσα σε συμμαθητές/τριές τους που έχουν συγκρουστεί. Η εμπειρία έχει δείξει ότι, όταν εφαρμόζεται σε μία σχολική κοινότητα, μακροπρόθεσμα επιφέρει βελτίωση της κουλτούρας μέσα στο σχολείο και αυτό είναι ο κεντρικός μας στόχος: να μπορέσουν δηλαδή τα μέλη της κοινότητας να συνυπάρχουν και να δημιουργούν, μέσα σε ένα σχολείο συνεργασίας, ισοτιμίας και δικαιοσύνης. Επιπλέον, εξοπλίζει τους μαθητές και τις μαθήτριες που εμπλέκονται ενεργητικά -αλλά και τους εκπαιδευτικούς- με κοινωνικές δεξιότητες που αποτελούν σημαντικά εφόδια στη ζωή τους.

Επειδή, ωστόσο, η όλη διαδικασία είναι μακρόχρονη και συχνά οι εκπαιδευτικοί αισθάνονται ανασφάλεια διαχείρισης και μοναξιά στο έργο τους, η ΔΔΕ Χανίων επιχείρησε τη δημιουργία ενός δικτύου υποστήριξης που να περιλαμβάνει Συμβούλους Εκπαίδευσης, συναδέλφους εκπαιδευτικούς που εφαρμόζουν τη σχολική διαμεσολάβηση στο σχολείο, Ψυχολόγους και Κοινωνικούς Λειτουργούς που υπηρετούν στην ΔΔΕ Χανίων.

Η υλοποίησης της διαδικασίας ακολούθησε την παρακάτω πορεία:

1. Ενημέρωση από τους/τις ενδιαφερόμενους/ες εκπαιδευτικούς του Συλλόγου διδασκόντων του σχολείου τους ότι προτίθενται να εφαρμόσουν στο σχολείο το πρόγραμμα Σχολικής Διαμεσολάβησης. Η συναίνεση του Συλλόγου είναι σημαντική, γιατί όλοι/ες οι διδάσκοντες/ουσες είναι καλό να αποδεχτούν αυτή την πρακτική, γιατί επιφέρει θετικότερα και πιο ορατά αποτελέσματα όταν η Διεύθυνση και ο Σύλλογος Διδασκόντων συμμερίζονται τη λογική του προγράμματος και την υιοθετούν γενικότερα στην επίλυση των συγκρουσιακών καταστάσεων.
2. Από τους μήνες Οκτώβριο 2024 μέχρι Δεκέμβριο 2024 πραγματοποιήθηκαν διαδικτυακές επιμορφωτικές συναντήσεις σύμφωνα με το παρακάτω πρόγραμμα:

	Ημερομηνία/ώρα	Θέμα
1	4/10/24, 5-8μ.μ.	Η Σχολική διαμεσολάβηση ως έννοια και ως εφαρμοσμένη πρακτική στα σχολεία. Ιστορία, γενικές αρχές και προϋποθέσεις υλοποίησής της
2	9/10/24, 5-8μ.μ.	Πώς οργανώνεται και πώς υποστηρίζεται ένα πρόγραμμα σχολικής διαμεσολάβησης σε ένα σχολείο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
3	23/10/24, 5-8μ.μ.	Συγκρότηση και λειτουργία ομάδας ομοτίμων διαμεσολαβητών. Συμβόλαιο ομάδας. Δέσιμο ομάδας. Η διαμεσολάβηση στο σχολείο μας. Οι συγκρούσεις στο μικροσκόπιο.
4	6/11/24, 5-8μ.μ.	Μαθαίνω να ακούω καλύτερα, εκπαίδευση στην ενεργητική ακρόαση. Οι δεξιότητες του "καλού διαμεσολαβητή". Η δύναμη του πλαισίου της διαμεσολάβησης.

5	20/11/24, 5-8μ.μ.	Ο ρόλος των εκπαιδευτικών - υπευθύνων ομάδων διαμεσολάβησης, έναντι της σχολικής κοινότητας, του συλλόγου διδασκόντων, των γονέων και των παιδιών που ζητούν να επιλυθεί μία σύγκρουση τους μέσω της διαδικασίας της διαμεσολάβησης. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της λειτουργίας μιας ομάδας ομοτίμων διαμεσολαβητών.
6	4/12/24, 5-8μ.μ.	Διαμοίραση εμπειρίας από την εφαρμογή στα σχολεία

3. Ενίσχυση με υλικό σχετικό με τη σχολική διαμεσολάβηση.
4. Εφαρμογή στο σχολείο: επιλογή και εκπαίδευση των διαμεσολαβητών μαθητών/τριών από τους επιμορφωθέντες εκπαιδευτικούς. Σε αυτή τη φάση οι εκπαιδευτικοί υποστηρίζονται τοπικά από τους ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς της περιοχής τους.

Επισημαίνουμε ότι η πρακτική της Σχολικής Διαμεσολάβησης είναι μια διαδικασία που έχει αρκετές δυσκολίες στην εφαρμογή της. Κυρίως οι δυσκολίες εντοπίζονται στο ότι απαιτεί χρόνο και διαθεσιμότητα και από τους/τις εκπαιδευτικούς και από τους/τις μαθητές/τριες και σημαντική αλλαγή στην νοοτροπία και τις πρακτικές διαχείρισης των κρίσεων στο σχολικό περιβάλλον. Επειδή, όμως, πιστεύουμε ότι η ενδυνάμωση του ενεργού ρόλου των μαθητών/τριών μας στο σχολείο και η καλλιέργεια στάσεων αποδοχής της διαφορετικότητας, του διαλόγου, του σεβασμού και της αλληλεγγύης είναι εξαιρετικά σημαντικοί στόχοι για την κοινωνική και συναισθηματική τους ανάπτυξη αλλά και για την δημιουργία ενός θετικού σχολικού κλίματος, η ΔΔΕ Χανίων υποστηρίζει με θέρμη την εφαρμογή της πρακτικής της Σχολικής Διαμεσολάβησης.

Το σχετικό υποστηρικτικό υλικό για την εφαρμογή της Σχολικής Διαμεσολάβησης Συνομηλίκων αναρτήθηκε στον σύνδεσμο: <https://drive.google.com/drive/folders/1cMHnVA15RwnH04eXkznhvvyzKj9B8EcN?usp=sharing>.